

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«КОМСОМОЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«26» апрель 2021 ел

Комсомол авылы

№ 7/2

**Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрәндәге 8/1 номерлы
карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы
«Комсомол авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр кертү турында
(икенче укылыш)**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутаты. Татарстан Республикасында жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февраләндәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июләнәдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Комсомол авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә муниципаль берәмлек Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрәндәге 8/1 номерлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Комсомол авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәнәдәге үзгәрешләренә һәм өстәмәләренә кертәргә:

1.1. Уставның 5 статьясы 1 өлешенә түбәнәдәге эчтәлектәге 20 пунктны өстәргә:

«20) Россия Федерациясе гражданны законнары нигезендә рөхсәтсез төзелгән корылманы сүтү турында карар, рөхсәтсез төзелгән корылманы сүтү турында карар яки аны жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары яки федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләр белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларына туры китерү турында карар кабул итү.»;

1.2. Уставның 5 статьясына түбәнәдәге эчтәлектәге 3 өлешне өстәргә:

«3. «Жирлекнең жирле үзидарә органнары тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә, бу максатларга бүлеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә жаваплылыкка ия. Тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру дәүләт контролендә. Жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны контрольдә тоту шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.»;

1.3. Уставның 6 статьясы 1 өлешенә түбәнәдәге эчтәлектәге 16, 17 пунктларны өстәргә:

«16) полиция участок вәкаләтлесе вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әғзаларына хезмәткәрнең күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорына торак урыны биру;

17) алкогольдән, наркотиктан яки башка токсинлы матдәләрдән исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.»;

1.4. Уставка түбәндәге эчтәлектәге 15.1 статьясын өстәргә:

«15.1 статьясы. Инициатив проектлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча жирлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру максатында жирле администрациягә инициатив проект кертелергә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла торган жирлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны кертү инициативасы белән уналты яшыкә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнын торган инициатив төркем һәм жирле иҗтимагый үзидарә органнары, авыл жирлегә старостасы (алга таба - проект инициаторлары) чыгарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметелергә мөмкин. Проект инициаторы булу хокукы авыл жирлегә Советының норматив хокукый акты нигезендә шулай ук жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициатив проект үз эченә түбәндәге мәғлүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, планлаштырылган инициатив түләүләрдән тыш, жирлек бюджеты акчалары күләмен күрсәтү;

8) жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак жирлек территориясен яисә аның өлешенә күрсәтү;

9) жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициатив проект, аны авыл жирлегә Башкарма комитетына керткәнче, инициатив проект турында фикер алышу, аның жирлек яки аның өлеше халкы мәнфәгатьләренә туры килүен, инициатив проектны тормышка ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләү, шулай ук гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан инициатив проектны хуплау турында карар кабул итү максатында гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициатив проектны карау мөмкин.

Авыл жирлегә Советының норматив-хокукый акты белән гражданнарның инициатив проектны хуплау турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициатив проектны авыл жирлегә Башкарма комитетына керткәндә, аңа гражданнар жыены, жыелышы яки конференцияләре беркетмәсен, гражданнар арасында үткөрелгән сораштыру нәтижәләрен һәм (яки) жирлек яки аның өлеше халкының инициатив проектны хуплавын раслаучы имза кәгазьләрен теркиләп.

5. Авыл җирлеге Башкарма комитетына инициатив проект кертү турында мәғлүмат җирлек Башкарма комитетына инициатив проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация чөлтөрөндә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru> веб-адресы буенча урнаштырылырга һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләргә үз эченә алырга тиеш. Бер үк вакытта гражданныр җирлек Башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында аларны тәкъдим итү срогын күрсәтеп (ул биш эш көненнән дә ким булмаһка тиеш) хәбәр итәләр. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яше тулган җирлектә яшәүче җибәрергә хокуклы. Авыл торак пункттында гражданнырга әлеге мәғлүмат авыл торак пункты старостасы тарафыннан җиткерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәҗбүри каралырга тиеш. Авыл җирлеге Башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм җирлек бюджеты турында карар белән тиешле максатларга каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә һәм (яки) җирлек бюджеты проектны тәзү һәм карау тәртибе (җирлек бюджеты турында карарга үзгәрешләр кертү) нигезендә аның буенча эшне дөвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Җирлек Башкарма комитеты түбәндәге очракларда инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

- инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, әлеге Уставка туры килмәве;

- җирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

- җирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау, аларны формалаштыру чыганагы булып инициатив түләүләр саналмый;

- инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

- инициатив проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Авыл җирлеге Башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлеше 5 пункттында каралган очракта, проект инициаторларына инициатив проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органы яки дөүләт органы каравына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициатив проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе җирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата, инициатив проектларда булырга тиешле мәғлүматлар составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яки) башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 өлеше таләпләре кулланылмый.

11. Җирлек Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән, җирлек Башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирик Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы жирикнең Башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирик Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә, конкурс нигезендә сайлап алганда, коллегиаль орган (комиссия) инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирик территориясендә яшәүче, гражданныр жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләт бирелгән башка гражданныр, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән башка затлар инициатив проектны гамәлгә ашыруны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган формаларда ижтимагый контрольдә тотарга хокуклы.

14. Жирик Башкарма комитеты тарафыннан инициатив проектны карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, кызыксынган затларның аны тормышка ашыруда милек һәм (яки) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Авыл жиригә Башкарма комитетының инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижеләре турында хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Авыл торак пунктында гражданнырга әлеге мәгълүмат авыл торак пункты старостасы тарафыннан житкерелергә мөмкин.»;

1.5. Уставның 16 статьясы 9 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 7 пунктны өстәргә:
«7) инициатив проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

1.6. Уставның 16 статьясына түбәндәге эчтәлектәге 10.1 өлешен өстәргә:
«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары инициатив проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.»;

1.7. Уставның 19 статьясы 6 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 6 пунктны өстәргә:
«6) авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициатив проект кертү турында инициатива белән чыгарга хокуклы.»;

1.8. Уставның 21 статьясы 1 өлешендә «һәм жирик үзидарә житәкчеләренә эшчәнлеге» сүзләреннән соң «инициатив проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу» сүзләрен өстәргә;

1.9. Уставның 21 статьясы 5 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге абзацны өстәргә:
«Инициатив проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышында уналты яшкә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатында гражданныр жыелышын билгеләү һәм үткөрү тәртибе жирик Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.»;

1.10. Уставның 23 статьясы 1 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге абзацны өстәргә:
«- Татарстан Республикасы законы нигезендә, жирик составына керүче торак пункт территориясе өлешендә торак пункт территориясенә әлеге өлешендә гражданнырның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча.»;

1.11. Уставның 23 статьясы 3 өлешендә «торак пункт» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенә бер өлешә)» сүзләрен өстәргә;

1.12. Уставның 23 статьясына түбәндәге эчтәлетәге 3.1 өлешен өстәргә:

«3.1. Әлеге Уставның 23 статьясы 1 өлеше бишенче абзацында каралган гражданныр жыены кимендә 10 кеше булган торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр инициативасы буенча жирлек Советы тарафыннан чакырылырга мөмкин.

Жирлек составына керүче торак пункт территориясенең үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданныр жыены үткәрелергә мөмкин өлешенең чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

1.13. Уставның 24 статьясы 2 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге жөмләнә өстәргә:

«Гражданнырның инициатив проектны хуплавы турында фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлектә яки аның өлешендә яшәүче уналтынчы яшькә житкән халкы катнашырга хокуклы.»;

1.14. Уставның 24 статьясы 3 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 3 пунктны өстәргә:

«3) инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлектә яки аның өлешендә яшәүче уналтынчы яшькә житкән халкы – әлеге инициатива проектын хуплау турында гражданнырның фикерен ачыклау өчен.»;

1.15. Уставның 24 статьясы 5 өлеше беренче абзацында «жирлек Советы тарафыннан кабул ителә.» сүзләреннән соң «Гражданныр арасында сораштыру үткәрү өчен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://tukay.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Тукай муниципаль районының рәсми сайтың файдаланырга мөмкин.» жөмләсен өстәргә.

1.16. Уставның 24 статьясы 5 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 6 пунктны өстәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://tukay.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Тукай муниципаль районының рәсми сайтыңнан файдаланып, гражданнырны сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

1.17. Уставның 24 статьясы 7 өлеше 1 пунктында «жирлекнең жирле үзидарә органнары» сүзләреннән соң түбәндәге сүзләргә: яки жирлек халкы» сүзләрен өстәргә;

1.18. Уставың 31 статьясы 2 пунтына түбәндәге эчтәге абзацны өстәргә:

«Даими булмаган нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен жирлек Советы депутатына бер айга өч эш көненә эш урынын (вазыйфасын) саклау гарантияләнә.»

1.19. Уставның 50 статьясы 1 өлеше 3 пунктына түбәндәге эчтәлектәге абзацны өстәргә:

- Россия Федерациясе гражданнырны законнары нигезендә рөхсәтсез төзелгән корылманы сүтү турында карар, рөхсәтсез төзелгән корылманы сүтү турында карар яки аны жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары яки федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләр белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларына туры китерү турында карар кабул итә.»;

1.20. Уставның 50 статьясы 2 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге абзацларны өстәргә:

«- полиция участок вәкаләтлесе вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәрнең күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорына торак урыны бирә:

- алкогольдән, наркотиктан яки башка токсинлы матдәләрдән исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыра.»;

1.21. Уставың 60 статьясы 3 өлешен яңа редакциясендә бәян итәргә:

«3. Дисциплинар жәзаларны куллану һәм бетерү тәртибе. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очрактан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.»

1.22. Уставка түбәндәге эчтәлектәге 90.1 статьясын өстәргә:

«90.1. статьясы. Инициатив проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәэмин итү

1. Уставның 15.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы булып жирлек бюджеты турында карарда инициатив проектларны гамәлгә ашыру өчен каралган бюджет ассигнованиеләре, шул исәптән жирлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатында бирелгән инициатив түләүләр һәм (яки) бюджетара трансфертлар тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә гражданның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә төзелгән юридик затларның ирекле рәвештә түләнгән торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә конкрет инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатында жирлек бюджетына күчерелә торган акчалары аңлашыла.

3. Әгәр дә инициатив проект гамәлгә ашырылмаган булса, инициатив түләүләр аларны жирлек бюджетына күчерүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатында фэйдаланылмый торган инициатив түләүләрнең калдыгы барлыкка килгән очракта, әлеге түләүләр аларны жирлек бюджетына күчерүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш.

Аларны жирлек бюджетына күчерүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртібе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Әлеге карарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртіптә дәүләт теркәвенә юнәлтергә.

3. Әлеге карарны Комсомол авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырып, халыкка игълан итәргә.

4. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.

5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны законлылык һәм хокук тәртібе буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек башлыгы
Совет рәисе

О.В. Сурова